

Waar
sta ik
nu?

Waar
werk ik
naar-
toe?

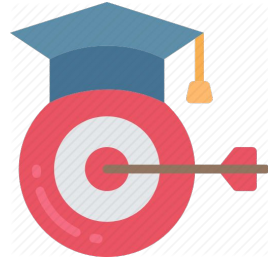
Hoe
kom ik
op de
gewenste
situatie?

FORMATIEF EVALUEREN

INZICHT IN LEREN VOOR LEERLING & LERAAR

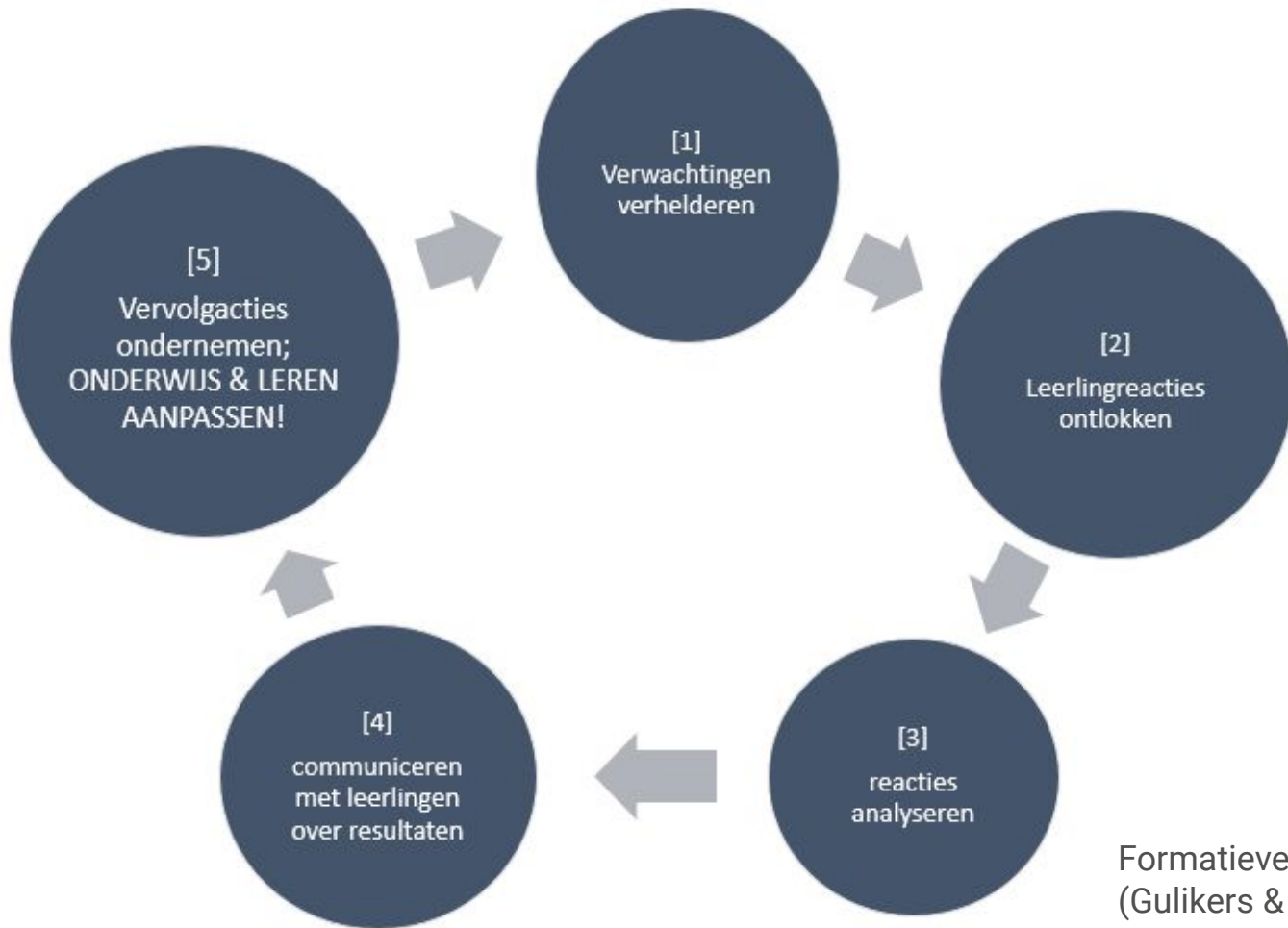
[1] verwachtingen: Doelen

- Ik kan uitleggen met welk doel ik formatief handelen wil inzetten tijdens mijn lessen
- Ik kan 3 essentiële stappen van formatief handelen benoemen
- Ik kan 3 tips benoemen om formatief handelen structureel in mijn lessen op te nemen.

Quizizz

	Waar werkt de leerling naartoe?	Waar is de leerling nu?	HOE KOMT DE leerling naar de gewenste situatie?
 Leraar	1 Verhelderen van leerdoelen en delen van criteria voor succes	2 Realiseren van effectieve discussies, taken en activiteiten die bewijs leveren voor leren	3 Feedback geven gericht op verder leren
 Mede-leerling	Begrijpen en delen van leerdoelen en criteria voor succes	4 Activeren van leerlingen als belangrijke informatiebronnen voor elkaar	
 Leerling	Begrijpen van leerdoelen en criteria voor succes	5 Activeren van leerlingen in het stimuleren van eigenaarschap over het eigen leren	

Formatieve cyclus
(Gulikers & Baartman, 2017)

Vooraf

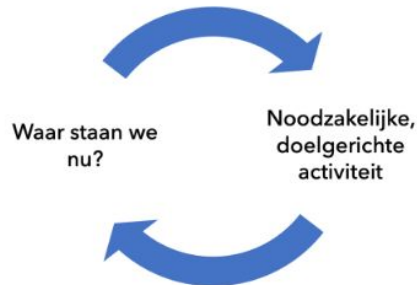
Formatief handelen heeft een duidelijk doel:

[5]

**Vervolgacties
ondernemen:
ONDERWIJS &
LEREN
AANPASSEN!**

**Je wilt de les aanpassen
aan de leerbehoefte
van de leerling
(tov de te behalen leerdoelen)**

≠ einddoelen aanpassen!

Essentieel!

= Helder & expliciet!

= in leerlingentaal

(Ik kan ...)

= (bijvoorbeeld) leerdoelen

= (idealiter) ook succescriteria

= (bijvoorbeeld) werkhouding

= (bijvoorbeeld) rubrics

= ook planning

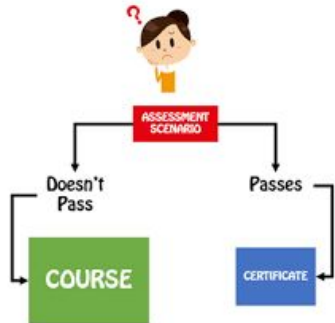
Tip: laat good practices zien

FORMATIEF TOETSEN

Met als doel → Formatief handelen (punt [5])

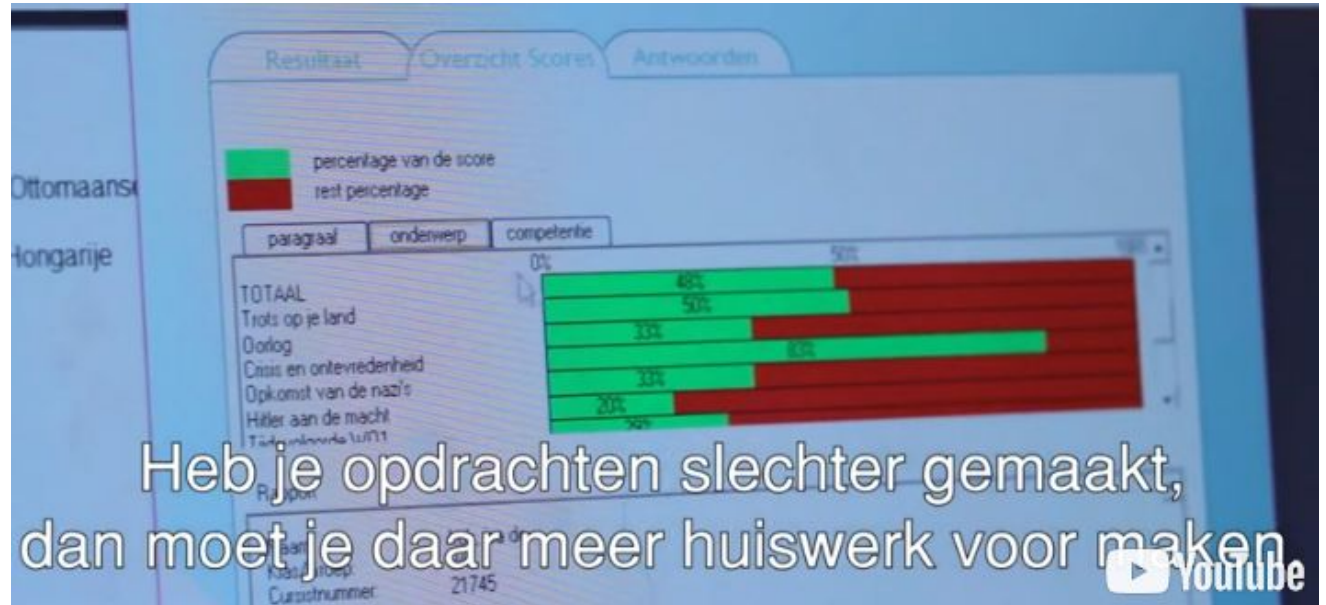
- pre - teaching [voorbereiding op de les]
- Digitaal
 - ([Quizizz](#))
 - [go-formative](#)
 - [google formulieren](#)
 - formatieve toetsen [tip mbt aantal onderdelen]

- Openboektoetsen
- ReCaps
- ESCAPE THE CLASSROOM
- Waku waku bordjes

Voorbeeld

<https://edpuzzle.com/media/5ddef0d44eafd4409ebe364b>

Analyse

VOORAL GERICHT OP VERVOLGSTAPPEN

- Wat kan ik al en wat kan ik nog niet.
 - en wat kan ik doen om dat leerdoel alsnog eigen te maken?!
 -
- VOORAL DOOR DE LEERLING ZELF!
 - TOETSANALYSE
 - CORRECTIEMODEL + REFLECTIE
 - PEER REVIEW {kan ook a.d.h.v. GOOD PRACTICE}
 - Tip: richt feedback voor op succescriteria
- waar mogelijk gepersonaliseerd
 - of in groepjes
 - ALLEEN KLASSIKAAL ALS DAT ECHT NODIG IS

UITDAGING:

[A] zo efficiënt mogelijk (snel)

[B] Cyclisch [aantal keer (2x of meer) om voortgang inzichtelijk te maken.

DATA-DRIVEN FEEDBACK

[3]

reacties
analyseren

Creëer vooral mogelijkheden
waardoor leerlingen zelf hun
formatieve toetsen analyseren

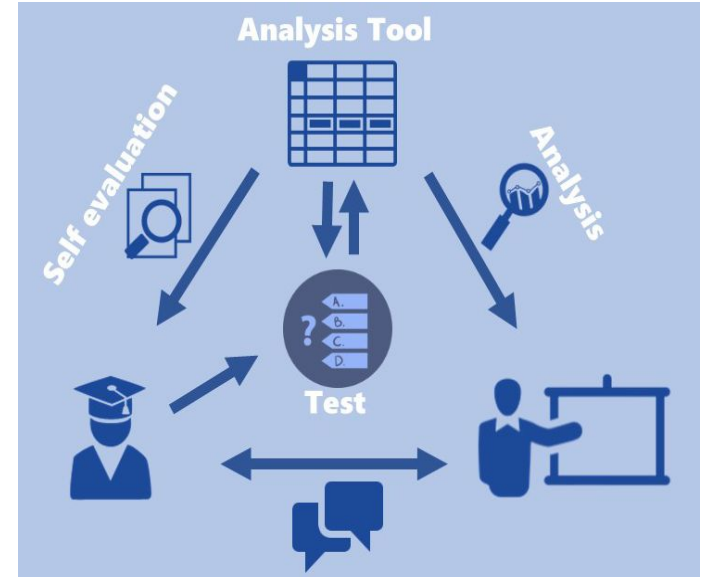
- denk daaraan bij het ontwerpen van de formatieve toets
- denk daaraan bij het ontwerpen van de toetsanalyse

[4]

communiceren
met leerlingen
over resultaten

Creëer vooral mogelijkheden
waardoor leerlingen elkaar peer
reviewen

- ontwerp werkvormen waarbij leerlingen met elkaar resultaten moeten bespreken

Feedback

“Er moet sprake zijn van een sterke, gerichte feedback, zonder dat dat tot een te zware belasting leidt voor de docent. De docent moet transparant kunnen beoordelen en leerlingen moeten de kans krijgen om te leren van gemaakte fouten.”

[4]

communiceren
met leerlingen
over resultaten

CORRECTIEMODEL

Tabel:		4
	Totaal 1 tabel maximaal	4
Grafieken:		4
	Totaal 2 grafieken maximaal	8
Theorievraag:		
Geheel correct beantwoord		2
Niet correct beantwoord, maar antwoord heeft fysisch wel waarde		1
Incorrect beantwoord, geen inzicht getoond		0
	Totaal 8 vragen maximaal	16
	Maximaal te behalen	28

De leerling is daarnaast ook in staat om zeer gericht feedback te vragen op de gemaakte fouten. De feedback bij de afzonderlijke vragen is bewust alleen kwantitatief gehouden. Dit 'dwingt' de leerlingen om actief actie te ondernemen en vragen te stellen.

en Feedforward

De feedback moet gericht zijn op de gestelde leerdoelen (en succescriteria). En op de vervolgstap. Alleen dan in duidelijk hoe de geplande leeractiviteiten moeten worden bijgesteld om de leerdoelen te behalen!

Tip:

Laat leerlingen regelmatig zelf reflecteren op:

- de leerdoelen (in welke mate beheersen ze de doelen al)
- &
- op het leerproces (wat gaat goed & wat kan nog beter)
- laat leerlingen leervragen formuleren (ook als huiswerk)!

Leren is een proces

“Never grade students while they are still learning”, stelt de Amerikaanse onderwijsdenker Alfie Kohn.

[5]

Vervolgacties
ondernemen:
ONDERWIJS &
LEREN
AANPASSEN!

Leren aanpassen
(bevorderen van leren)

Onderwijs aanpassen

De leerling leert vanuit de verkregen feedback om:

- Het eigen leerproces te bevorderen

De docent past de geplande leeractiviteiten aan door het verkregen inzicht in de ontwikkeling van de leerlingen

Dit moet je steeds stimuleren!

Dit kun je ook vooraf organiseren

Stelling:

“Alleen die processen zijn formatief wanneer de leerling werkelijk feedback ontvangt gericht op zelfregulerende vaardigheden.” (Dominique Sluijsmans)

Stappenplan

[5]

**Vervolgacties
ondernemen:
ONDERWIJS &
LEREN
AANPASSEN!**

Georganiseerde inbedding

'On-the-fly'

- Formeel toetsing volgens planning.
- En geplande vervolg opdrachten gekoppeld aan formeel toetsing (en de leerdoelen)

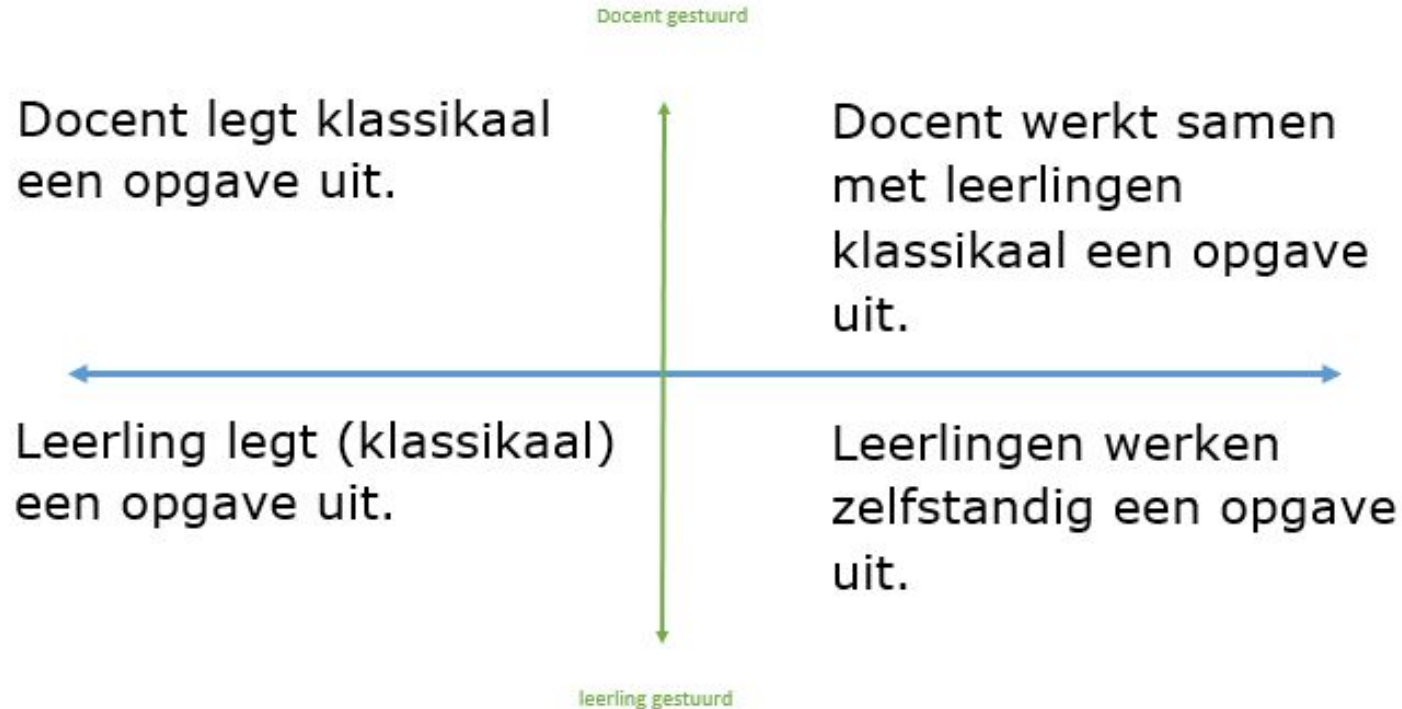
**INFORMEEL EVALUEREN NAAR
AANLEIDIG VAN LEERLINGREACTIES**

Begin klein. En georganiseerd.

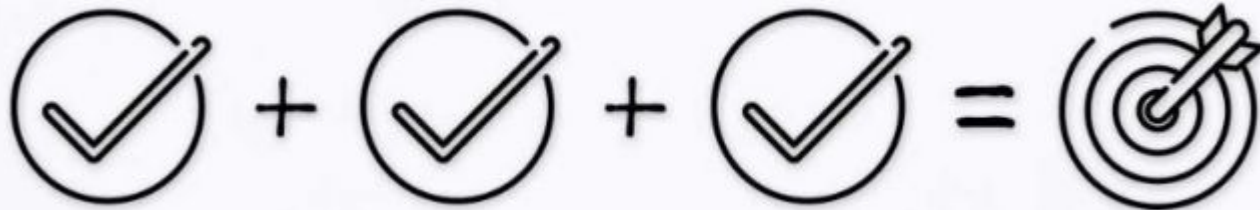
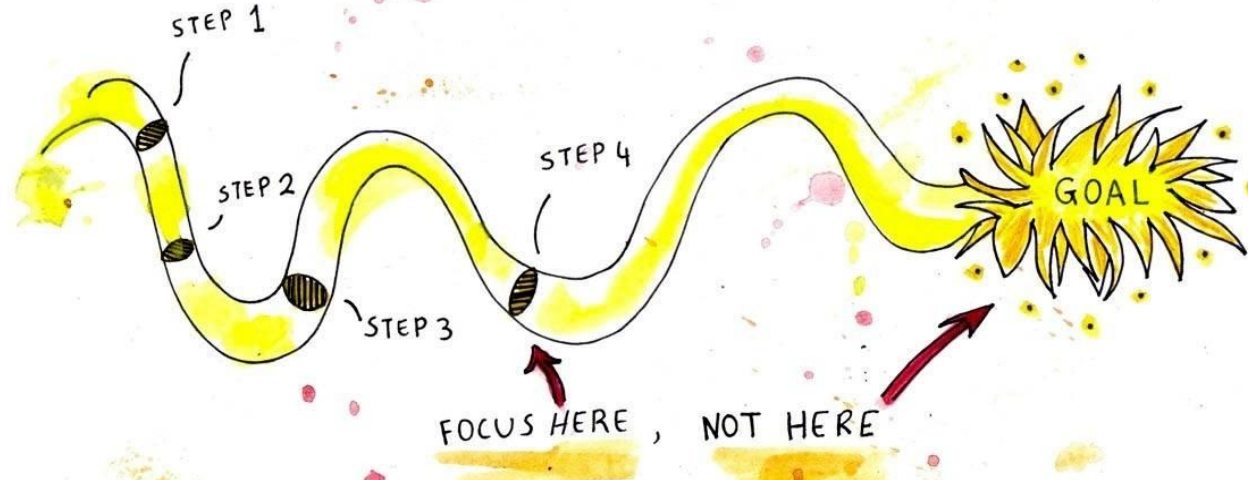
- (Hoe ga je de data verzamelen & wat ga je er mee doen / de informatie terugkoppelen?)

Werk gestructureerd & Cyclisch: doorloop steeds de 5 stappen

Globale lesopzet

Focus on the process not on the outcome

samengevat

[1] Het communiceren van leerdoelen,

[2] Het voor de leraar zichtbaar maken van de voortgang van studenten,
[dashboard & [Data -driven](#)]

~~[3] en het geven van feedback die leidt tot doelgericht handelen.~~

[3] En het ontwerpen van vervolgoopdrachten (handelingen) die leiden tot
doelgericht handelen

FORMATIEF HANDELEN MET AL DOEL → ZELFREGULERING VAN DE LEERLING TE VERBETEREN.

De leerling helpen door:

inzicht te geven in hiaten (tov de gestelde leerdoelen) & inzicht te geven op het eigen leerproces

Bronnen

- tips: <https://www.onderwijsmaakjesamen.nl/actueel/formatievecultuur/> & <https://www.nro.nl/kennisrotonde/>
 - inspiratie [werkvormen]
https://www.utwente.nl/en/ces/celt/toolboxes/educational-design/1c_learning_methods_and_materials/activerende-werkvormen-en-deeltoetsen.pdf
 - Good PRACTICE:
Collega Leensen: <https://www.leensen.eu/archieven/category/onderwijs>
 - Data-driven education <https://www.youtube.com/watch?v=L3eO8gYmWCc>
- “Als je gaat oefenen voor een marathon dan is het daadwerkelijk rennen van een marathon wel het laatste dat je doet. Een renner rent nooit en te nimmer de afstand van 42 kilometer tijdens de training.”
- <https://www.scienceguide.nl/2018/12/het-leren-hoeft-niet-op-de-toets-te-lijken/>
- Digitale tools: Edpuzzle - Quizizz - Google formulieren